

EXPUNERE DE MOTIVE

Potrivit art. 140 din Constituția României, din 21 nov.1991, republicată în anul 2003, Curtea de Conturi este definită ca o instituție care exercită controlul asupra modului de formare, de administrare și de întrebuințare a resurselor financiare ale statului și ale sectorului public. În ceea ce privește jurisdicția Curții de Conturi, s-a statuat că, în condițiile legii organice, litigiile rezultate din activitatea acestei autorități, se soluționează de către instanțele judecătorești specializate, iar prin art. 155, alin. 6 s-a prevăzut că, până la constituirea acestora, litigiile respective vor fi soluționate de către instanțele judecătorești ordinare.

În baza Ordonanței de Urgență nr. 117 din 24 oct. 2003, litigiile rezultate ca urmare a activității Curții de Conturi, care pot fi definite ca neînțelegeri sau conflicte ivite între subiectele raporturilor juridice civile sau fiscale, cu privire la modul în care acestea își exercită drepturile și își îndeplinesc obligațiile, au fost preluate de la instanțele Curții de Conturi de către instanțele judecătorești ordinare.

Întrucât în competența instanțelor Curții de Conturi au fost și alte categorii de cauze care nu au îndeplinit condițiile unor litigii, acestea au rămas, în continuare, pentru a fi soluționate pe cale administrativă de către Curtea de Conturi, prin consilierii de conturi din Secția Jurisdicțională, în legătură cu care s-a prevăzut la art. 155, alin. 5 din Constituție că își vor continua activitatea până la data expirării mandatului pentru care au fost numiți.

Totodată, în art. 140, alin. 2 din Constituție, s-a prevăzut că, anual Curtea de Conturi va prezenta Parlamentului, un raport asupra conturilor de gestiune ale bugetului public național din exercițiul bugetar expirat, cuprinzând și neregulile constatate.

De asemenea, la alin. 3 s-a precizat că, la cererea Camerei Deputaților sau Senatului, Curtea de Conturi controlează modul de gestionare a resurselor publice și raportează despre cele constatate.

În privința consilierilor de conturi, Constituția, în alin. 4 al art. 140, a reglementat statutul acestora, în sensul că sunt numiți de către Parlament pentru un mandat de 9 ani, care nu poate fi prelungit sau înnoit și că, în calitate de membrii ai Curții de Conturi, sunt independenți în exercitarea mandatului lor și inamovibili pe toată durata acestuia, fiind supuși incompatibilităților prevăzute de lege pentru judecători.

În același timp, la alineatele 5 și 6, s-a precizat că, din 3 în 3 ani, Curtea de Conturi se înnoiește cu o treime din consilierii de conturi, numiți de către Parlament, în condițiile legii organice a Curții, iar revocarea acestora se face tot de către Parlament, în cazurile și-n condițiile prevăzute de lege.

Se mai prevede prin art. 155, alin. 5 că, pentru asigurarea înnoirii Curții de Conturi din 3 în 3 ani, la expirarea mandatului actualilor consilieri de conturi, aceștia vor putea fi numiți pentru un mandat de 3 sau 6 ani.

Programul legislativ prioritar pentru integrarea în Uniunea Europeană, pe semestrul I 2005, aprobat de Guvernul României cuprinde la Cap. 28-Control financiar, printre proiectele de legi ce trebuie elaborate și prezentate Parlamentului spre adoptare, și proiectul legii pentru modificarea și completarea Legii nr. 94 / 1992, privind

organizarea și funcționarea Curții de Conturi, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

Negocierile pentru aderarea României la Uniunea Europeană implică adaptarea și armonizarea statutului Curții de Conturi cu prevederile reglementărilor comunitare privind curțile de conturi ale statelor membre ale Uniunii Europene.

Totodată, diferite organisme și instituții internaționale recomandă crearea unui cadru legal solid, stabil și adecvat, pe baza principiilor statuate în Constituție, care să constituie o premisă indispensabilă a consolidării instituționale și dezvoltării pe termen lung a Curții de Conturi, în contextul integrării europene.

În acest scop, s-a elaborat alăturatul proiect de lege pentru modificarea și completarea Legii nr. 94 / 1992, privind organizarea și funcționarea Curții de Conturi, republicată, cu modificările și completările ulterioare, prin care se propun în principal următoarele:

1. Întărirea autorității Curții de Conturi, în ceea ce privește controlul asupra modului de formare, de administrare și întrebuințare a resurselor financiare ale statului și ale sectorului public, în concordanță cu principiul înscris în Constituție.

În acest scop, s-a definit clar obiectivul fundamental al Curții de Conturi de a decide în mod autonom asupra acțiunilor din programul său de control și de audit financiar, care nu pot fi oprite decât de către Parlament și numai în cazul depășirii competențelor stabilite prin lege, ceea ce creează o nouă dimensiune independenței și autonomiei instituției.

În realizarea activității de control, Curtea de Conturi va avea acces neîngrădit la acte, documente și informații, inclusiv cele

electronice, indiferent de persoanele care le dețin iar anual, va prezenta Parlamentului și consiliilor locale, rapoarte asupra conturilor verificate, sesizând și neregulile constatate.

2. Consolidarea independenței Curții de Conturi din punct de vedere financiar, prin introducerea unei prevederi referitoare la întocmirea bugetului propriu și aprobarea de către Plenul Curții de Conturi, după care se înaintează Guvernului, însoțit de fundamentarea cifrelor înscrise în acesta, pentru a fi supus legiferării și inclus distinct în bugetul de stat.

3. Perfecționarea obiectivelor de control având drept scop utilizarea corespunzătoare și eficientă a fondurilor publice, asigurarea unei gestiuni financiare sănătoase, desfășurarea corespunzătoare a activităților administrative și informarea autorităților publice prin rapoarte obiective, în concordanță cu reglementările legale și interesele publice.

4. Dezvoltarea activității de audit financiar și în special a auditului performanței prin stabilirea de norme proprii adoptate de plenul Curții de Conturi în concordanță cu standardele internaționale de audit și a unor criterii sau obiective bine definite, în baza cărora să se realizeze:

- efectuarea unor examinări independente, necesare legislativului și entităților auditate, cu privire la economicitatea, eficiența și eficacitatea practicilor de implementare a unor programe guvernamentale, precum și la economicitatea, respectiv eficacitatea și eficiența mijloacelor utilizate pentru realizarea acestora;

- identificarea și analizarea oricăror probleme ce privesc economicitatea, eficiența și eficacitatea programelor guvernamentale și

a domeniului în care performanța este redusă, sprijinind astfel Guvernul sau entitatea auditată, în vederea luării unor decizii manageriale corecte;

- raportarea impactului programului și analizarea măsurii în care obiectivele așteptate au fost realizate;

- furnizarea către legislativ sau entitatea auditată a rezultatelor unor analize independente, în legătură cu valabilitatea și gradul de încredere al indicatorilor de performanță stabilită;

- formularea de recomandări, pe baza constatărilor și concluziilor rezultate din activitatea de audit și sprijinirea entităților auditate, cu privire la căile și mijloacele de îmbunătățire a cheltuirii banului public.

5. În ce privește asigurarea verificărilor și auditului extern asupra fondurilor aferente programelor ISPA și SAPARD s-a prevăzut că s-a înființat în baza OUG nr. 22/2005 un organism autonom pe lângă Curtea de Conturi care pe baza unor proceduri proprii va asigura auditul fondurilor respective.

6. Reglementarea soluționării pe cale administrativă a unor categorii de probleme, rezultate din activitatea de control și audit financiar, altele decât litigiile care au fost preluate de la Curtea de Conturi de către instanțele judecătorești în concordanță cu prevederile constituționale.

Rezolvarea administrativă propusă a evaluării rezultatelor controlului este prealabilă declanșării litigiilor rezultate din activitatea Curții de Conturi, prin sesizarea instanțelor judecătorești și constituie o măsură de protecție, care nu poate avea ca scop, în nici un caz, limitarea accesului la justiție.

Activitatea de examinare pe cale administrativă a rezultatelor verificării conturilor va fi supusă controlului judecătoresc, potrivit legii, iar părților nu li se va putea limita exercitarea acestui drept consfințit de Constituție.

7. Pentru consolidarea independenței funcționale, organizatorice, structurale și operaționale, în concordanță cu prevederile constituționale, cei 18 consilieri de conturi, membrii ai Curții de Conturi care formează Plenul Curții de Conturi vor fi menținuți în funcție până la terminarea mandatului, vor fi structurați astfel: președinte, vicepreședinte, președinți de secții și consilieri de conturi repartizați pe secții.

Se prevede ca secțiile să fie conduse de câte un consilier de conturi care îndeplinește funcția de președinte de secție și să coordoneze activitatea de control și de audit financiar extern, precum și activitatea de valorificare a rezultatelor verificării conturilor.

În ce privește corpul de controlori financiari, acesta va fi organizat la nivel central în departamente în cadrul cărora vor putea funcționa direcții, servicii, birouri sau alte compartimente de specialitate, iar la nivel local, în direcții de control județene și a municipiului București, în cadrul cărora se vor putea organiza servicii, birouri sau alte compartimente de specialitate ce vor fi conduse de directori și directori adjuncți încadrați, potrivit legii, din rândul controlorilor financiari.

8. În scopul desfășurării în cele mai bune condiții și cu înaltă eficiență a activității de control și de audit financiar extern, se prevede că vor putea fi încadrați și specialiști licențiați în alte domenii.

9. În rezolvarea problemelor legate de activitatea de ansamblu a Curții de Conturi, se va acorda o importanță sporită reglementării structurii Secretariatului General al Curții de Conturi, al cărei secretar general e numit de plenul Curții, iar structura acestuia și personalul de specialitate se vor stabili prin hotărârea plenului Curții de Conturi, avându-se în vedere prevederile legale în vigoare și asimilările ce se pot face cu personalul de specialitate din Parlamentul României, sau alte autorități, în ceea ce privește drepturile salariale.

10. Punerea de acord cu dispozițiile constituționale, a prevederilor referitoare la membrii Curții de Conturi în sensul că vor fi numiți de către Parlament, pentru un mandat de 9 ani, care nu poate fi prelungit sau înnoit și că, din 3 în 3 ani, Curtea de Conturi se înnoiește cu o treime din consilierii de conturi, începând cu data expirării mandatului actualilor consilieri de conturi.

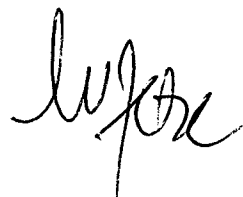
11. Pentru o înțelegere mai bună a prevederilor legii, în concordanță cu reglementările comunitare, se propune definirea mai multor termeni și expresii precum și abrogarea unor texte care nu mai sunt în concordanță cu prevederile constituționale.

Pornind de la documentele care analizează progresele înregistrate în îndeplinirea angajamentelor luate în cadrul negocierilor de aderare (Raportul periodic al Comisiei Europene privind România pe anul 2004, Raportul de evaluare a auditului extern întocmit de SIGMA, Raportul misiunii de evaluare a DG Buget asupra Controlului Financiar Public Intern și a Auditului Extern, precum și a altor documente de monitorizare la Capitolul de negociere 28 – Controlul financiar), Guvernul României a cuprins în Planul de măsuri prioritare pentru aderarea la Uniunea

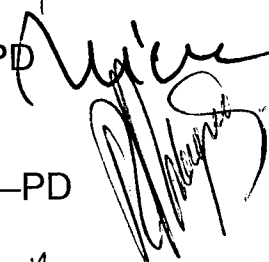
Europeană și modificarea Legii nr.94/1992 privind organizarea și funcționarea Curții de Conturi, având ca termen de îndeplinire luna mai 2005. Față de cele de mai sus, propunem discutarea și adoptarea prezentului proiect de lege în procedura de urgență.

Initiatori,

Senator Maria Petre - PD

Senator Petru Nicolae Iotcu - PD

Deputat Radu-Catalin Dragus - PD

Deputat Aurel Olarean - PD.

